

Cultures en trànsit: qui accedeix a la cultura i per què

Publicat per [Interacció](#) [1] el 23/01/2018 - 13:24 | Última modificació: 11/02/2026 - 14:29

Un estudi sociològic que analitza quinze anys de pràctiques culturals a Espanya i identifica els factors que expliquen les desigualtats d'accés

Antonio Ariño Villarroya i Ramón Llopis Goig, en una publicació de la Fundació SGAE, examinen com la gran transformació sociocultural del segle XXI ha reconfigurat els interessos i les pràctiques culturals. L'anàlisi es fonamenta principalment en les [Enquestes d'hàbits i pràctiques culturals a Espanya](#) [2] del Ministeri de Cultura i ofereix una lectura sistemàtica de l'evolució dels darrers quinze anys. El treball constata una ampliació de les audiències en totes les pràctiques amb dades disponibles, un creixement que conviu amb una notable estabilitat en l'estructura de penetració social. En altres paraules, més gent participa, encara que les diferències entre grups socials es mantenen.

Els autors expliquen aquesta mutació a partir de quatre vectors. El tecnològic, associat a una infraestructura invisible de connectivitat mòbil permanent, transforma no sols l'accés als béns culturals sinó també les lògiques de creació, producció, circulació i participació. L'econòmic s'inscriu en el pas cap a un model marcat per crisis recurrents i per l'expansió del capitalisme cognitiu. El polític reflecteix un desplaçament de prioritats institucionals que es tradueix en reduccions d'inversió i en polítiques d'austeritat flexible. El social apunta a dinàmiques com l'envelliment demogràfic o la multiculturalitat, fenòmens que no són nous encara que avui resulten més visibles. A aquest marc s'hi afegixen dos elements clau per entendre el moment actual: el relleu generacional i la consolidació dels sistemes educatius.

A *Culturas en tránsito: las prácticas culturales en España en el comienzo del siglo XXI*, Ariño i Llopis identifiquen els determinants principals de l'accés cultural. Hi destaquen el perfil sociodemogràfic, el nivell educatiu, els recursos econòmics, la disponibilitat de temps lliure i les condicions d'accessibilitat. Entre tots ells, l'educació emergeix com el factor amb més capacitat explicativa de les desigualtats en la distribució de pràctiques i consums culturals, una conclusió coherent amb la trajectòria teòrica d'Ariño sobre l'omnivoritat cultural.

El concepte "en trànsit" sintetitza el fil conductor del llibre. Designa una cultura travessada per moviments continus, per aprenentatges constants i per identitats híbrides que oscil·len entre entorns digitals i analògics, entre mobilitats geogràfiques i circulacions simbòliques. El diagnòstic que en resulta descriu un sistema cultural expansiu i alhora estratificat, en què l'obertura d'oportunitats no dissol les desigualtats estructurals.

Aquest llibre està registrat i disponible al catàleg bibliogràfic [C \[3\]](#)[ERCles](#) [3].

Categories: Llibre

Etiquetes: arts i creació

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: educació i cultura

Etiquetes: recerca cultural

Etiquetes: desigualtats culturals

- [4]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2018/cultura-transit>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://www.cultura.gob.es/servicios-a-la-ciudadania/estadisticas/cultura/mc/culturabase/encuesta-de-habitos/resultados-habitos.html>

[3] <http://cercles.diba.cat/>

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/7380>